

Code: BAM 1001	Naslov predmeta: PEDIJARIJA		
Nivo: dodiplomski	Godina: V	Semestar: X	ECTS: 14
Status: obavezni			Ukupno sati: 200
Nastavnici i suradnici: Nastavnici i saradnici uključeni u izvođenje predmeta u skladu sa planom realizacije nastavnog procesa			
Uslovi za pohađanje nastave: U skladu sa uslovima pohađanja nastave za 5. godinu			
1. Ciljevi predmeta	Upoznavanje studenta sa: <ul style="list-style-type: none">- etiološkim uzrocima nastanka oboljenja kod novorođenčadi, dojenčadi, djece i adolescenata- patogenetskim procesima koji dovode do razvoja tih bolesti- osnovnim simptomima i znacima pedijatrijskih oboljenja- osnovnim dijagnostičkim metodama i pravilnim tumačenjem rezultata provedenih dijagnostičkih pretraga koje vode postavljanju tačne i blagovremene dijagnoze- savremenim principima prevencije i liječenja oboljelog djeteta.		
2. Svrha predmeta	Svrha predmeta je: <ul style="list-style-type: none">- osposobljavanje studenta da pravilno uzetom anamnezom i fizikalnim pregledom stekne sigurnost u postavljanju dijagnoze bolesnog djeteta- shvatiti uzroke i mehanizme nastanka pojedinih bolesti u pedijatrijskoj populaciji- prepoznati simptome i kliničke manifestacije ovih bolesti- izvršiti praktični pregled bolesnog djeteta- integrisati prepoznate simptome i znakove bolesti- planirati raspoložive dijagnostičke metode u postavljanju dijagnoze i diferencijalne dijagnoze iz pojedinih oboljenja iz pedijatrijske oblasti- prepoznavanje simptoma i znakova bolesti- osposobiti studenta da priznatim pedijatrijskim protokolima usmjeri daljnji tok prepoznavanja i liječenja oboljelog djeteta- adekvatna komunikacija sa pacijentima/roditeljima i obavljanje medicinske prakse u skladu sa etičkim principima i pravima djeteta.		
3. Ishodi učenja	OBLAST PULMOLOGIJA I ALERGOIMUNOLOGIJA - 25 sata nastave (12 sati teoretske nastave i 13 sati praktične nastave) Modul 1.Oboljenja gornjih disajnih puteva Cilj Modula je upoznati studenta sa etiologijom, kliničkom slikom, dijagnostikom i terapijom gornjih disajnih puteva (rinitis, tonsilofaringitis, sinusitis, laringitis). Modul 2. Obstruktivne bolesti pluća Cilj Modula je upoznati studenta sa brohijalnom astmom (alergijske i nealergijske prirode), hipersenzitivnošću bronhotrahealnog sistema, načinom dijagnostike i liječenja, prema GINA. Modul 3. Pneumonije		

	<p>Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiologijom, kliničkom slikom i načinom liječenja pneumonija u ovisnosti od dobi djeteta, pleuropneumonija, pneumotoraksa, te se osnovama fleksibilne bronhoskopije.</p> <p>Modul 4. Cistična fibroza</p> <p>Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiologijom, kliničkom slikom i terapijom cistične fibroze.</p> <p>Modul 5. Tuberkuloza</p> <p>Cilj ovoga Modula je upznati studenta sa etilogijom, klasifikacijom, kliničkom slikom i terapijom tuberkuloze.</p> <p>Modul 6. Alergijske bolesti</p> <p>Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiologijom, tipovima, dijagnozom i terapijom najčešćih alergijskih oboljenja koji se sreću u pedijatrijskoj praksi.</p> <p>Modul 7. Imunološke bolesti</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiologijom kliničkom slikom i terapijom imunoloških bolesti.</p> <p><i>Vještine koje student treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovne vještine uzimanja anamneze oboljelih od plućnih bolesti - fizikalni pregled organa grudnoga koša (inspekcija, palpacija, perkusija, auskultacija) - inhalaciona terapija (inhalatori) - provođenje terapije kisikom (maskom, nazalnim kateterom) - parenteralna terapija (sc.im.iv. bolusom i infuzijom) - interpretacija RTG snimka pluća. <p><i>Vještine koje student treba poznavati (zna kako i kada):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spirometrija (plućni volumen i kapacitet) - kožni testovi preosjetljivosti: alergo test, inhalacioni test, nutritivni alergeni - znojni test - PPD - indukcija i uzimanje sputuma na BK, bakteriološki, mikološki i citološki pregled - pleuralna punkcija - bronhoskopija. <p>Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobar liječnik praktičar mora poznavati osnovne metode fizikalnog pregleda i liječenja pulmoloških i imuno alergoloških oboljenja - Usvajanje dijagnostičkih kriterija pomaže u validnoj procjeni toka i ishoda bolesti.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Ispravna dijagnoza određuje vrstu liječenja pulmološkog i alergoimunološkog bolesnika. <p>OBLAST KARDIOLOGIJE -22 sata nastave (11 sati teoretske nastave i 11 sati praktične nastave).</p> <p>Modul 1. Urođene srčane mane Cilj Modula je upoznati studenta sa etiologijom, patogenezom, kliničkom slikom, dijagnostikom i terapijskim mogućnostima pojedinih srčanih mana.</p> <p>Modul 2. Dijagnostičke metode u kardiologiji Cilj ovoga Modula je upoznavanje studenta sa dijagnostičkim procedurama u dječjoj kardiologiji.</p> <p>Modul 3. Kardiovaskularne infekcije Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiologijom, kliničkom slikom i terapijom infekcija kardiovaskularnog sistema.</p> <p>Modul 4. Aritmije srca Cilj Modula je upoznati studenta sa različitim poremećajima srčanog ritma i njihovom kliničkom prezentacijom, EKG karakteristikama, načinom liječenja, i elektrostimulacijom.</p> <p>Modul 5. Arterijska hipertenzija Cilj ovoga Modula je upoznavanje studenta sa etiologijom, kliničkom slikom, kliničkim manifestacijama, dijagnostikom i terapijskim procedurama u liječenju hipertenzije i hiperenzivne krize kod djece.</p> <p>Modul 6. Srčana insuficijencija Cilj Modula je upoznati studenta sa kliničkom slikom srčane insuficijencije, dijagnostičkim i terapijskim pristupom u liječenju srčane insuficijencije.</p> <p><i>Vještine koje student treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ispravno uzimanje anamneze kardioloških bolesnika - tehnike fizikalnog pregleda (inspekcija, palpacija, perkusija, auskultacija srčanih tonova i šumova) - utvrđivanje vitalnih parametara kardiološkog bolesnika - planiranje osnovnih dijagnostičkih procedura. - interpretacija RTG snimka srca i pluća - interpretacija EKG-a - provođenje terapije PGE1 - kardiopulmonalna reanimacija <p><i>Vještine koje treba poznavati (znati kako i kada):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ergometrija - ehokardiografija - holter monitoring 24 h krvnog pritiska
--	---

- holter 24 h monitoring EKG-a
- MRI i CT srca
- privremena i trajna elektrostimulacija srca
- tilt table test
- srčana kateterizacija: dijagnostička/terapeutska.

Nakon odslušane nastave student treba usvojiti sljedeće **stavove**:

- Dobar liječnik praktičar mora poznavati osnovne metode fizikalnog pregleda, ispitivanja i dijagnostike iz domena dječije kardiologije.
- Racionalno liječenje se zasniva na integrisanju podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa laboratorijskim i dijagnostičkim procedurama iz domena dječije kardiologije.

OBLAST REUMATOLOGIJE

- 12 sati nastave (6 sati teoretske i 6 sati praktične nastave)

Modul 1. Artritis udružen sa infekcijom: Akutna reumatska groznica i poststreptokokni artritis

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom i terapijom artritisa udruženim sa infekcijom.

Modul 2. Bazični koncept reumatskih bolesti kod djece

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom, diferencijalno-dijagnostičkim i terapijskim pristupima kod reumatskih bolesti.

Modul 3. Hronični idiopatski artritis

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom i tretmanom reumatoidnih artritisa.

Modul 4. Sistemske bolesti vezivnog tkiva

Cilj ovoga Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom i tretmanom sistemskih bolesti vezivnog tkiva (sistemski lupus eritematodus, dermatomiositis, sklerodermija), antifosfolipidni sindrom, Raynaud fenomen i vazomotorni sindrom.

*Vještine koje student **treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):***

- anamneza reumatske bolesti
- tehnike fizikalnog pregleda zglobova (inspekcija, palpacija, perkusija)
- interpretacija laboratorijskih nalaza krvi i urina i
- interpretacija testova reumatske aktivnosti
- interpretacija nalaza RTG zglobova

*Vještine koje **treba poznavati (znati kako i kada):***

- dijagnostičke metode u reumatologiji:
- ultrazvuk zglobova

	<ul style="list-style-type: none"> - MRI - biopsija sinovije, kože, kostiju, mišića i nerava. <p>Nakon odslušane nastave student treba usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usvajanje dijagnostičkih kriterija pomaže u postavljanju radne dijagnoze reumatske bolesti kod djece - Pravilno integrisanje podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa dijagnostičkim procedurama su uslov za racionalno liječenje reumatoloških oboljenja. <p>OBLAST GASTROENTEROLOGIJA</p> <p>- 25 sati nastave (14 sati teoretske nastave, 11 sati praktične nastave)</p> <p>Modul 1. Simptomi i dijagnostičke procedure u gastroenterohepatologiji</p> <p>Cilj ovoga Modula je cilj ovoga modula je upoznati studenta sa najučestalim i najvažnijim simptomima oboljenja u gastroenterologiji i hepatologiji. Upoznati studenta sa najvažnijim dijagnostičkim procedurama iz domena ove pedijatrijske oblasti.</p> <p>Modul 2. Bolesti jednjaka, želuca i duodenuma</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa najčešćim bolestima jednjaka, želuca i duodenuma.</p> <p>Modul 3. Bolesti tankog i debelog crijeva. Upalne bolesti crijeva</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa najčešćim bolestima tankog i debelog crijeva, a posebno sa upalnim bolestima crijeva.</p> <p>Modul 4. Bolesti jetre</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa najučestalijim bolestima jetre i bilijarnog sistema. Upoznavanje studenta sa cirozom i njenim komplikacijama</p> <p>Modul 5. Poremećaj metabolizma vode i elektrolita</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa specifičnostima metabolizma vode i elektrolita i njihovim najčešćim poremećajima.</p> <p>Modul 6. Ishrana i poremećaji ishrane</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa osnovnim sastojcima hrane i energetske potrebe djeteta. Upoznavanje studenta sa prirodnim i vještačkom ishranom djece.</p> <p>Kroz oblast gastroenterohepatologija student će ovladati sljedećim vještinama:</p> <p><i>Vještine koje student treba znati praktično izvesti (zna kako i čini):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uzeti ispravno anamnezu kod gastroenterološkog-hepatološkog pacijenta
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - primjeniti metode fizikalnog pregleda u gastroenterologiji i hepatologiji (inspekcija, palpacija, perkusija, auskultacija prednjih trbušnih regija) - uzimanje uzorka stolice za analizu i interpretacija nalaza - uraditi rektalni pregled - postaviti nazogastričnu sondu - analiza i interpretacija nalaza u gastroenterologiji i hepatologiji - interpretacija testova jetrene funkcije - interpretacija nativnog snimka abdomena, kontrastnih radioloških pretraga <p><i>Vještine koje student treba poznavati (zna kako):</i></p> <p>1. Dijagnostičke metode u gastroenterohepatologiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje sa ultrazvukom jetre, žučne kese, žučnih puteva, pankreasa, slezene, krvnih sudova abdomena, - upoznavanje sa rutinskim i interventnim endoskopskim procedurama (gastroskopija, kolonoskopija). - upoznavanje sa biopsijom jetre - upoznavanje sa radiološkim gastroenterološkim pretragama (RTG gastroduodenuma, irigografija, proksimalna i distalna endoskopija, CT trbuha, MRI trbuha) <p>2. Terapijske metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liječenje akutnog proljeva (fiziološke osnove apsorpcije elektrolita i vode kao temelj rehidracijskih postupaka) - načini ishrana kod akutnog proljeva. <p>Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integriranje podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa laboratorijskim i radiološkim nalazima će pomoći liječniku u razlikovanju pojedinih gastroenteroloških i hepatoloških bolesti. - Ispravna dijagnoza određuje vrstu tretmana gastroenterološkog pacijenta, pri čemu odluke liječnika mogu uticati na dalji tok bolesti i kvalitet života oboljelog. <p>OBLAST NEFROLOGIJA</p> <p>-22 sata nastave (11 sati teoretske nastave i 11 sati praktične nastave).</p> <p>Modul 1. Simptomi i dijagnostičke procedure u dječjoj nefrologiji</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa osnovnim simptomima i dijagnostičkim procedurama koje se koriste u ovoj oblasti pedijatrije.</p> <p>Modul 2. Infekcije urinarnog sistema</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa epidemiologijom, etiopatogeneom, kliničkom slikom, dijagnostikom i tretmanom urinarnih infekcija.</p>
--	---

Modul 3. Pedijatrijski aspekti dijagnostike i konzervativnog tretmana anomalija urinarnog sistema

Cilj ovog Modula je upoznati studenta sa najčešćim anomalijama mokraćnog sistema kod djece, dijagnostičkim pristupom, posebno slikovnim pretragama urotrakta i izboru adekvatnog terapijskog modaliteta – konzervativnog ili hirurškog.

Modul 4. Neurogena disfunkcija mokraćnog mjehura

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa uzrocima, podjelama, kliničkom slikom, dijagnostikom i mogućom terapijom neurogene disfunkcije donjeg mokraćnog sistema.

Modul 5. Glomerulonefritisi

Cilj ovoga Modula je upoznavanje studenta sa etiologijom i imunopatološkom klasifikacijom glomerulopatija, njihovom simptomatologijom, dijagnostikom i principima tretmana. Posebno težište je stavljeno na akutni poststreptokokni glomerulonefritis.

Modul 6. Nefrotski sindrom mininalnih oštećenja

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom, dijagnostikom i terapijom nefrotskog sindroma.

Modul 7. Tubulopatije

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, podjelama, kliničkom slikom, dijagnostikom i terapijskom pristupu tubulopatija.

Modul 8. Urolitijaza

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom, evaluacijom i tretmanom djece sa kamencima urinarnog sistema.

Modul 9. Akutna bubrežna insuficijencija

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom, dijagnostičkim metodama i principima tretmana akutnog bubrežnog zatajenja.

Modul 10. Hronična bubrežna insuficijencija

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenta sa etiopatogeneзом, podjelama, kliničkim karakteristikama i metodama tretmana (konzervativni terapijski tretman, dijalizne tehnike i transplantacija bubrega) hroničnog bubrežnog zatajenja.

Kroz oblast nefrologije student će ovladati slijedećim **vještinama**:

*Vještine koje student **treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):***

- uzeti ispravno anamnezu bubrežnog bolesnika
- primijeniti metode pregleda bubrežnog bolesnika (inspekcija, palpacija, perkusija lumbalne regije)

	<ul style="list-style-type: none"> - izrada i sprovođenje dijagnostičkog plana - analiza i interpretacija nalaz uruina - interpretacija testova bubrežne funkcije - interpretacija i korekcija elektrolitskog i acidobaznog poremećaja, te poremećaja homeostaze vode - interpretacija nativnog snimka urotrakta, intravenozne urografije i mikcione cistouretrografije - izrada i sprovođenje terapijskog plana <p><i>Vještine koje student treba poznavati (zna kako):</i></p> <p>1. Dijagnostičke metode u nefrologiji</p> <ul style="list-style-type: none"> - specifične laboratorijske, biohemijske i druge pretrage u ispitivanju oboljenja urinarnog sistema - ultrazvuk bubrega i mokraćne bešike - doppler krvnih sudova bubrega - scintigrafija bubrega (dinamska, diuretska i statička scintigrafija) - MCUG, radioizotopska cistografija, ultrazvučna cistografija - selektivna renalna angiografija - CT i MRI bubrega - urodinamsko ispitivanje donjeg urinarnog sistema - renalna biopsija <p>2. Terapijske metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Peritonealna dijaliza - Hemodijaliza <p>Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrisanje podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa laboratorijskim i radiološkim nalazima će pomoći liječniku u razlikovanju pojedinih bubrežnih bolesti - Ispravna dijagnoza određuje vrstu tretmana bubrežnog bolesnika, pri čemu odluke liječnika mogu uticati na dalji tok bolesti i kvalitet života oboljelog pacijenta. <p>OBLAST NEONATOLOGIJE</p> <p>- 25 sata nastave (13 sati teoretske nastave i 12 sati praktične nastave)</p> <p>Modul 1. Prenatalni i perinatalni period</p> <p>Cilj Modula je upoznavanje studenta sa mogućim razlozima ugroženosti fetusa, mogućnostima antenatalne dijagnostike, normalne tranzicije na ekstrauterine uslove, te upoznavanje studenata sa principima neonatalne reanimacije.</p> <p>Modul 2. Zdravo novorođenče</p> <p>Cilj ovoga Modula je upoznavanje studenta sa fiziološkim osobitostima novorođenčeta, upoznavanje sa klasifikacijom prema porođajnoj težini i gestacijskoj dobi.</p>
--	--

Modul 3. Bolesno novorođenče

Cilj Modula je upoznavanje sa porođajnim traumama novorođenčeta, njihovom učestalošću i prezentacijom, te upoznati studenta sa stanjima koja dovode do respiratornog distresa kod novorođenčadi (hiposurfaktoza, aspiracija mekonija i dr.), kliničkom slikom i tretmanom.

Modul 4. Bolesno novorođenče

Cilj Modula je upoznavanje studenta sa najčešćim oboljenjima u novorođenačkoj dobi sa posebnim osvrtom na novorođenačku žuticu i neonatalne infekcije.

*Vještine koje student **treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):***

- sukcija
- Apgar scor
- ventilacija balonom i maskom
- kompresija grudnoga koša (kardijalna reanimacija)(na modelu)
- procjena gestacijske dobi novorođenčeta
- upotreba grijača
- upotreba puls oksimetra
- interpretacija EKG i RTG grudnoga koša
- ishrana putem nazogastrične sonde
- transport novorođenčadi

*Vještine koje student **treba poznavati (kako i kada):***

- kompresija grudnoga koša (kardijalna reanimacija)
- primjena kiseonika kod bolesne novorođenčadi (mjerjenje koncentracije, mješanje kiseonika i komprimiranoga zraka)
- uzimanje uzoraka periferne krvi (art. i kapilarna) za gasne analize
- intubacija (praktično izvođenje, fiksacija tubusa i provjera položaja tubusa)
- uvođenje umbilikalnog venskog katetera
- eksangvinotransfuzija
- primjena ventilacije kontinuiranim pozitivnim pritiskom (CPAP)
- insercija torakalnog drena
- terapija surfaktantom
- provođenje mehaničke ventilacije (IPPV, IMV, HF)

Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće **stavove**:

- Neonatalni period ima svoje specifičnosti zbog tranzicije na ekstrauterine uslove života.
- Novorođenčad predstavljaju veoma vulnerabilnu skupinu djece, te je potrebno poznavati njihove fiziološke osobitosti koje omogućavaju normalnu adaptaciju, kao i prenatalne i perinatalne riziko faktore koji dovode do oboljevanja.

- Veoma je važno promptno prepoznavanje, odgovarajući transport, te hitno zbrinjavanje ugrožene novorođenčadi u nadležnoj ustanovi.

OBLAST NEUROLOGIJA

- 25 sata nastave (12 sati teoretske nastave i 13 sati praktične nastave)

Modul 1. Simptomi i dijagnostičke procedure u dječijoj neurologiji

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa osnovnim simptomima i dijagnostičkim procedurama koji se koriste u ovoj oblasti, te sa normalnim psihomotornim razvojem.

Modul 2. Malformacije CNS, hromozomske abnormalosti, neurokutani sindromi i malformacije lobanje

Cilj Modula je upoznavanje sa malformacijama CNS, neurokutanim sindromima, neurološkim i bihevioralnim aspektima genetskih anomalija i dismorfijskih sindroma, te koštanim malformacijama lobanje.

Modul 3. Neurološke konsekvence prenatalnih, perinatalnih i ranih postnatalnih uticaja na razvoj mozga

Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa posljedicama intrauterinih, te intrapartalnih i postpartalnih poremećaja na mozak, sa hidrocefalusom, netraumatskim pericerebralnim kolekcijama, te cerebralnom paralizom.

Modul 4. Metabolički i heredodegenerativni poremećaji CNS

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa metaboličkim bolestima, te heredodegenerativnim bolestima, kliničkom slikom, dijagnostikom i mogućom terapijom.

Modul 5. Postnatalni vanjski inzulti CNS

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa najčešćim infektivnim bolestima CNS, parainfektivnim bolestima i inflamatornim imunološkim oboljenjima, neurološkim manifestacijama sistemskih bolesti, povredama CNS i intoksikacijama.

Modul 6. Vaskularni poremećaji CNS

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa vaskularnim poremećajima CNS, kliničkom slikom, dijagnostikom i mogućom terapijom.

Modul 7. Paroksizmalni poremećaji CNS

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa epilepsijama i drugim napadima, te paroksizmalnim poremećajima koji nisu epilepsije.

Modul 8. Neuromišićna oboljenja

Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiopatogenezom, kliničkom slikom, dijagnostikom i liječenjem bolesti motornog neurona, poremećajima perifernih nerava i mišićnim bolestima.

Modul 9. Razvojni i intelektualni poremećaji dječije dobi

	<p>Cilj ovoga Modula je upoznati studenta sa etiopatogeneзом, kliničkom slikom, dijagnostikom i liječenjem zaostataka u razvoju, pervazivnog razvojnog poremećaja, ADHD i sl.</p> <p><i>Vještine koje student treba znati (zna kako ih čini):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ispravno uzimanje neuropedijatrijske anamneze - neurološki pregled neonatusa - neurološki pregled dojenčeta - neurološki pregled predškolskog djeteta - neurološki pregled školskog djeteta i adolescenta - lumbalna punkcija - priprema plana i programa ispitivanja djeteta sa razvojnim poremećajima - priprema plana i programa ispitivanja djeteta sa paroksizimalnim neurološkim poremećajima <p><i>Vještine koje student treba poznavati (zna kako i kada):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ultrazvuk mozga kod dojenčeta - EEG registracija u različitim vidovima i kod različitih uzrasta djeteta - EMG registracija kod različitih uzrasta djeteta - EP registracija kod različitih uzrasta djeteta - neuroslikovne tehnike u ispitivanju mozga - specifične laboratorijske biohemijske i druge pretrage u ispitivanju CNS-a <p>Nakon odslušane nastave student treba usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integriranje podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa laboratorijskim i drugim nalazima predstavlja pomoć liječniku u cilju dobivanja ispravne dijagnoze neuropedijatrijskog oboljenja. - Ispravna dijagnoza određuje vrstu tretmana i način liječenja neuropedijatrijskog bolesnika. <p>OBLAST ENDOKRINOLOGIJE</p> <p>- 22 sata nastave (11 sati teoretske nastave i 11 sati praktične nastave)</p> <p>Modul 1. Faktori rasta</p> <p>Cilj ovog Modula je upoznavanje studenata sa faktorima koji utječu na rast u visinu.</p> <p>Modul 2. Dinamika rasta po razvojnim dobima</p> <p>Cilj ovog Modula je prezentacija dinamike rasta po pojedinim razvojnim dobima djeteta.</p> <p>Modul 3. Etiopatogeneza Diabetes mellitusa TIP 1</p> <p>Cilj Modula je upoznavanje studenata sa kompleksnom etiopatogeneзом diabetes mellitusa TIP 1.</p>
--	--

Modul 4. Dijagnostika komorbiditeta kod gojaznog pedijatrijskog pacijenta

Ovaj Modul da prezentira studentima problem komorbiditeta gojaznog pedijatrijskog pacijenta sa naglaskom na stanje patološke tolerancije glukoze i njegovo liječenje.

Modul 5. Etiološki aspekti poremećaja funkcije štitnjače

Ovaj Modul studente upoznaje sa kompleksnom etiologijom hipotireoze kod djece sa naglaskom na kongenitalnu hipotireozu.

Modul 6. Hipoparatiroidizam

Cilj Modula je upoznati studenta sa kompleksnom etiologijom i prezentacijom hipoparatiroidizma kod djece.

Modul 7. Dijagnostičko-terapijski aspekt hipopituitarizma

Cilj ovog Modula je upoznavanje studenata sa kompleksnom dijagnostikom i supstitucionom terapijom pacijenata sa tumorima hipotalamo-hipofizarne regije.

*Vještine koje student **treba znati praktično izvesti (zna kako ih čini):***

- anamneza endokrinološkog pacijenta
- fizikalni nalaz pacijenta
- mjerenje tjelesne težine, tjelesne visine i ostalih parametara antropometrije
- interpretacija antropometrijskih parametara na osnovu percentilnih krivulja
- procjena stadija puberteta po Tanneru kod dječaka i djevojčica (orhidometar po Praederu)
- analiza RTG doručja, analiza jonograma i ABS u sklopu dijagnostike endokrinoloških oboljenja
- prepoznati stanje hipo- i hiperglikemije
- određivanje glikemije glukometrom
- aplikacija inzulina
- određivanje bodi mas indeksa (BMI) kod bolesnika

*Vještine koje student **treba poznavati (zna kako):***

- dijagnostičke metode u endokrinologiji (simulativni i supresivni testovi)
- interpretacija laboratorijskih testova u procjeni funkcije endokrinog sistema
- način izvođenja i interpretacija testa hormona rasta
- interpretacija statusa hormona: hipofize, štitne žlijezde, spolnih žlijezda i nadbubrega
- način izvođenja i interpretacija OGIT testa sa inzulinemijom
- praktično izvođenje terapije za pacijente sa diabetes mellitusom TIP I (dijabetološka škola).

Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće **stavove:**

	<ul style="list-style-type: none"> - Za samostalan rad liječnik mora poznavati metode fizikalnog pregleda, metode dijagnosticiranja i liječenja endokrinoloških oboljenja. - Na ishod liječenja veliki značaj ima uključivanje pacijenta i njegovih roditelja u saradnju i liječenje. <p>OBLAST HEMATOONKOLOGIJE</p> <p>- 22 sata nastave (11 sati teoretske nastave i 11 sati praktične nastave)</p> <p>Modul 1. Bolesti eritropoeze Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiologijom, klasifikacijom, kliničkom slikom, dijagnozom i terapijom anemija.</p> <p>Modul 2. Bolesti trombocita i bolesti koagulacije Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiopatogenezom, klasifikacijom, kliničkom slikom, dijagnozom i terapijom bolesti trombocita i koagulacije.</p> <p>Modul 3. Hemofilija Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiopatogenezom, kliničkom slikom, dijagnostikom i liječenjem hemofilija, te profilaksom i terapijom pacijenata koji imaju razvijene inhibitore na faktor VIII.</p> <p>Modul 4. Leukemije dječije dobi Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiopatogenezom, kliničkom slikom, klasifikacijom, dijagnostikom i tretmanom leukemija savremenim protokolima kod djece.</p> <p>Modul 5. Solidni tumori dječije dobi Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa etiopatogenezom, kliničkom slikom, dijagnostikom i terapijom najčešćih solidnih tumora dječije dobi (tumori CNS, neuroblastom, nefroblastom, hepatoblastom, rabdomiosarkom).</p> <p>Modul 6. Rane i kasne posljedice hemoterapije Cilj ovoga Modula je upoznati studente sa ranim poslasticama citoterapije i mogućnostima prevencije neželjenih efekata (mučnina, proljev, povraćanje, opadanje kose) i kasnim poslasticama citoterapije (poremjećaj u rastu i razvoju, poremećajima u endokrinom, kardiovaskularnom sistemu, oštećenje jetre, sekundarni tumori).</p> <p><i>Vještine koje student treba znati (zna kako ih čini):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uzeti ispravno anamezu hematološkog pacijenta - fizikalni pregled hematološkog pacijenta sa posebnim osvrtom na pregled limfnih čvorova po regijama - uočavanje znakova hemoragijske dijateze - palpacija jetre i slezene
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi i sprovesti dijagnostički plan za hematoonkološkog bolesnika - interpretirati nalaze krvne slike, diferencijalne krvne slike, Fe, TIBC-a, UIBC-a, feritina - interpretirati testove koagulacije - interpretirati nalaz proteinograma - radiološke pretrage RTG, EHO, CT, MRI <p><i>Vještine koje student treba poznavati (zna kako):</i></p> <p>1. Dijagnostičke metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UZV vrata, pazuha, prepona, abdomena i male zdjelice - aspiraciona punkcija koštane srži - biopsija kosti - citološka punkcija limfnog čvora - citološka punkcija slezene - citomorfologija periferne krvi i koštane srži - lumbalna punkcija (dijagnostička i terapijska) - interpretacija mijelograma i citohemije - imunofenotipizacija i imunohistohemija - citogenetika - način odeđivanja ABO i Rh (D) krvnih grupa - HLA tipizacija <p>2. Terapijske metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema i sprovođenje terapijskih protokola - (hemoterapija) za liječenje oboljelog pacijenta - potporna terapija tokom liječenja onkološkog pacijenta (centralni venski kateter- PICC) - njega pacijenta, terapija bola, sprovođenje protokola febrilnih neutropenija - intratekalna terapija - transfuzija - transplantacija (autologna i alogenična) <p>Nakon odslušane nastave student bi trebao usvojiti sljedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrisanje podataka iz anamneze i fizikalnog pregleda sa laboratorijskim i radiološkim pretragama pomaže liječniku u razlikovanju pojedinih hematoonkoloških bolesti. - Ispravna dijagnoza određuje vrstu i plan tretmana hematoonkološkog pacijenta.
--	---

4. Metode učenja	<p>Nastava predmeta će se izvoditi kroz</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predavanja: 100 sati - Praktične vježbe: 100 sati <p>Metodi izvođenja nastave su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interaktivna, teoretska i praktična nastava - rad u malim grupama - za praktičnu nastavu metoda “4 koraka po Peytonu” , PBL (problem based learning), OSCE. - konsultacije
5. Metode procjene znanja	<p>Provjera znanja studenta vršit će se kontinuirano u toku semestra kao i Završni ispit.</p> <p>Kontinuirana provjera znanja Kontinuirana provjera znanja obuhvata Praktični ispit 1, Praktični ispit 2 i Praktični ispit 3 i Parcijalni ispit.</p> <p>Praktični ispit 1-3 Provjera znanja podrazumijeva ocjenu usvojenih vještina i stečenih znanja obrađenih kroz sve module na konkretnom pacijentu, odnosno case report (prikaz slučaja).</p> <p>Student tokom nastave dobiva ukupno 3 slučaja, odnosno po jedan slučaj nakon obavljenog određenog ciklusa predavanja i vježbi iz pojedinih oblasti pedijatrije</p> <p>Praktični ispit 1- pulmologija i alergoimunologija, kardiologija i reumatologija, Praktični ispit 2- neonatologija, gastroenterohepatologija i nefrologija Praktični ispit 3 - neurologija, hematoonkologija i endokrinologija.</p> <p>Evaluacija se vrši kroz ispunjenje zadataka definisanih u <i>check listama</i>. <i>Check lista</i> se sastoji od ukupno pet zadataka. Student ukupno može osvojiti maksimalno 10 bodova na svakom praktičnom ispitu, odnosno svaki zadatak nosi ukupno 2 boda.</p> <p>Da bi se Praktični dio ispita smatrao položenim student mora iz svakog praktičnog ispita osvojiti najmanje 5.5 bodova. Maksimalan broj bodova koji može student ostvariti nakon položena 3 praktična ispita je 30. Osvojeni (ostvareni) broj bodova dodaje se ostalim bodovima kod formiranja konačne ocjene.</p> <p>Parcijalni ispit Parcijalni ispit obuhvata gradivo svih oblasti obrađeno kroz teoretski dio nastave (pulmologija, alergoimunologija, kardiologija, reumatologija, neonatologija,gastroenterohepatologija,nefrologija,neurologija, hematoonkologija i endokrinologija) Parcijalni ispit je usmeni ispit i sastoji se od 10 pitanja (1 pitanje iz svake od oblasti). Student na parcijalnom ispitu može osvojiti maksimalno 70 bodova. Da bi se</p>

parcijalni ispit smatrao položenim student mora osvojiti najmanje 38,5 bodova. Uslov za polaganje parcijalnog ispita su prethodno položeni Praktični ispiti 1-3.

Završni ispit

Ukoliko student nije položio Praktične i Parcijalni ispit u toku semestra, iste polaže na Završnom ispitu. Pri tome se usvojene vještine iz svakog nepoloženog bloka Praktičnog ispita evaluiraju kroz posebne liste provjere kroz koje može osvojiti ukupno 30 bodova. Da bi se praktični ispit smatrao položenim na svakoj listi provjere mora osvojiti najmanje 5,5 bodova (ukupno 16,5 bodova).

Uslov za polaganje teoretskog dijela ispita je prethodno položen kompletan Praktični dio ispita.

Ponovljeni i Popravni ispit

Ponovljeni i popravni ispit Ponovljeni i popravni ispit se odvijaju po prethodno definiranim kriterijima završnog ispita.

Formiranje konačne ocjene

Konačna ocjena se formira tako što se zbroje svi osvojeni bodovi za svaki oblik provjere znanja.

Ocjena	Broj bodova	Opis ocjene
10 (A)	95-100	izuzetan uspjeh bez grešaka, ili sa neznatnim greškama
9 (B)	85-94	iznad prosjeka, sa ponekom greškom
8 (C)	75-84	prosječan, sa primjetnim greškama
7 (D)	65-74	općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima
6 (E)	55-64	zadovoljava minimalne kriterije
5 (F, FX)	<55	ne zadovoljava minimalne kriterije

6. Literatura

Obavezna:

- Pedijatrija. Urednik prof.dr. Edo Hasanbegović. Autori: prof.dr. Sebija Izetbegović, prof.dr. Feriha Hadžagić-Ćatibušić, prof.dr. Snježana Hasanbegović, prof.dr. Amina Selimović, prof.dr. Hajrija Maksić, doc.dr. Verica Mišanović, doc.dr. Danka Pokrajac, doc.dr. Sajra Užičanin, doc.dr. Emina Hadžimuratović, doc.dr. Sabina Terzić, mr.sc. Duško Anić, mr.sc. Selma Dizdar i mr.sc. Velma Selmanović. Sarajevo: Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu; 2020.

	<p>Preporučena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heljić S. Neonatologija. Sarajevo: Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu; 2008. - Hasanbegović E. Maligne bolesti dječije dobi. Sarajevo: Planjaks; 2010. - Mesihović-Dinarević S, Hasanbegović S. Gojaznost kod djece i omladine problem savremenog doba. Sarajevo: Arka Press; 2010. - Hasanbegović E. Dječija hematologija. Sarajevo: Institut za NIR KCU; 2013. <p>Hasanbegović E. Hemofilija i Von Willebrandova bolest. Sarajevo: Institut za NIR KCU Sarajevo; 2016.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurspahić-Mujčić A, Hadžagić-Ćatibušić F. Klinički i socijalnomedicinski aspekti cerebralne paralize. Sarajevo: Institut za naučnoistraživački rad i razvoj KCUS; 2015. ISBN 978-9958-00-011-9 - Pokrajac D. Infekcije urinarnog sistema u djece. Sarajevo: Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu; 2018. - Terzić S. Perioperativna njega novorođenčadi. U: Zlatan Zvizdić, Ilijaz Pilav, Sabina Terzić, Amira Mešić i Emir Milišić. Hitna neonatalna hirurška stanja. DTTP. 2020. str. 3-28. - Hadžimuratović E. Majčinstvo i dojenje – islamski i znanstveni aspekti. Level UP media & education consulting d.o.o. Sarajevo. 2021. - Selimović A. i saradnici. Istorijat bronhoskopije kod dece u Bosni i Hercegovini. Medicinski fakultet Univerziteta u Nišu. 2021. - Maksić H. Kongenitalna citomegalovirusna infekcija - epidemiologija, dijagnoza, terapija i ishod. Disciplina za nauku i nastavu KCUS. 2021. - Terzić S. Respiratorna oboljenja novorođenačke dobi. Disciplina za nauku i nastavu KCUS. 2021.
7. Napomena	<p>Svi oblici nastave su obavezni. Predavanja i vježbe održavaju se prema izvedbenom programu nastave u odgovarajućim nastavnim bazama Katedre za Pedijatriju. Broj studenata po asistentu je između 5 i 8 (optimalno 6). Raspored studenata po grupama bit će na oglasnoj ploči Pedijatrijske klinike KCU Sarajevo i na web stranici Fakulteta.</p> <p>Vježbama će moći prisustovati samo studenti koji imaju validnu sanitarnu knjižicu i propisanu uniformu. Pravdanje izostanaka sa nastave mora biti u skladu sa zakonskom regulativom.</p> <p>Termin konsultacija za studente je svaki radni dan od 12-14 sati uz predhodnu najavu na e-mail: pedijatrija@kcus.ba</p>

SKUPNI PLAN REALIZACIJE NASTAVE IZ PREDMETA PEDIJARIJA U X LJETNOM SEMESTRU V GODINE STUDIJA MEDICINE PO INTEGRIRANOM STUDIJSKOM PROGRAMU

Sedmica	Oblik nastave i gradiva	Broj sati
Sedmica 1. (ponedjeljak- četvrtak)	Predavanja: Pulmologija i Alergologija	4x3 sata
Petak	Predavanja: Kardiologija	1x3 sata
Vježbe (ponedjeljak-petak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	5x3 sata
Sedmica 2. (ponedjeljak- utorak)	Predavanja: Kardiologija	2x3 sata
(srijeda-četvrtak)	Predavanja: Reumatologija	2x3 sata
(petak)	Predavanja: Parcijalni ispit 1 dio	1x3 sata
Vježbe (ponedjeljak- četvrtak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	4x3 sata
Vježbe (petak)	Vježbe: Praktični ispit 1dio	1x3 sata
Sedmica 3. (predavanja ponedjeljak- četvrtak)	Predavanja: Gastroenterohepatologija	4x3 sata
(predavanja petak)	Predavanje: Nefrologija	1x3 sata
Vježbe (ponedjeljak-petak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	5x3 sata

Sedmica 4. Predavanja (ponedjeljak- utorak)	Predavanje: Nefrologija	2x3 sata
Predavanje (srijeda- petak)	Predavanja: Neonatologija	3x3 sata
Vježbe (ponedjeljak-petak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	5x3 sata
Sedmica 5. (ponedjeljak)	Predavanje: Neonatologija	1x3 sata
(utorak)	Predavanje: Parcijalni ispit 2	1x3 sata
(srijeda-petak)	Predavanje: Neurologija	3x3 sata
Vježbe (ponedjeljak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	1x3sata
Vježbe (utorak)	Vježbe: Praktični ispit 2	1x3sata
Vježbe (srijeda- petak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	3x3 sata
Sedmica 6. (ponedjeljak)	Predavanje: Neurologija	1x3 sata
(utorak-srijeda) četvrtak	Predavanje: Endokrinologija	2x3 sata
(petak)	Predavanje: Hematoonkologija	1x4 sata
Vježbe (ponedjeljak-petak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	1x3 sata
Sedmica 7. (ponedjeljak- utorak)	Predavanje: Hematoonkologija	5x3 sata
(srijeda)	Predavanje: Parcijalni ispit 3	2x3 sata
		1x3 sata

Vježbe (ponedjeljak- utorak)	Vježbe: Vježbe po odjelima prema oglašenom rasporedu.	2x3 sata
(srijeda)	Vježbe: Praktični ispit 3 dio	1x4 sata
Sedmica 16.	Završni ispit	
Sedmica 17-20.	Ponovljeni i Popravni ispit	